



Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Decisio LXXXV. Viterbiensis Beneficiorum, Lunæ 23. Iunij 1653. De
resignatione nulla ob non publicatione[m], & quod eo casu collatio est
Sedi apostolicæ reseruata. Quomodo intelligendum sit quod ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

12 Neque dici potest esse prius de causis restitutionis in integrum cognoscendum antequam manutentio concedatur; quando ut in casu presenti, adest in commissione restitutionis in integrum clausula, cum facultate manutenendi, quia tunc commissio etiam summarissimum possessorium comprehendit, quod ante omnia terminari debet, cap. pastoralis de causa possessorij & propriet. l. ordinarij, Cod. de rei vendic. l. si de rei, ff. de iudic. Rot. dec. 365. num. 9. p. 1. recentiorum, ad quem effectum lis per solam commissionem restitutionis in integrum, prout de iure introducta esse dicitur, quamvis secus sit, quoad effectum reuocandi sententiam latam, quæ scilicet reuocari non potest, nisi postquam de iniustitia, vel nullitate sententiæ, & sic de causis restitutionis in integrum plenè cognitum fuerit, ut bene distinguendo tradit Burat. dec. 323. num. 4. Rot. dec. 351. num. 5. p. 1. dec. 307. dec. 672. & decis. 731. ubique numero 1. p. 2. recent. & ita fuit seruatum in Romana collectoria 17. Martij 1645. coram Domino Bichio: ubi pariter causa restitutionis in integrum commissa fuerat cum facultate manutenendi quem de iure: quæ clausula eodem modo refertur ad iustitiam manutentionis, veluti clausula, prout de iure, & quatenus referretur ad ordinem iudicij, iste postulat, ut prius summarissimum possessorium terminetur, & deinde de meritis negotij principalis inquiratur, maxime de stylo Rotæ, quæ causas restitutionis in integrum non leuiter attingere, sed plenè cognoscere, & sub vnica illarum discussione terminare negotium principale in petitorio solet, ut fuit seruatum in causa Mediolanen. Civilitarius anno 1645. coram Me.

Accedit quod eo ipso, quod de quasi possessione Dom. Principis rei tunc conuerti constabat, & sententia ei petitam manutentionem, de qua expressè protestatus est, non concessit, satis respectu summarissimi possessorij de causis restitutionis in integrum consistere dici debet, unde quemadmodum, cognito de causis restitutionis in integrum circa negotium principale, in petitorio sententia ferenda esset, sic eodem modo in Summarissimo possessorio pronuntiandum est, dum circa illud sententia contra Dominum Principem lata, apparet iniusta, ex quo ipsi possessori manutentionem non concessit, ad text. in l. de ipsa re 74. ff. de iudic. cap. cum super, de causa possessorij & propriet. Christoph. de Paz. ad leg. reg. l. 158. num. 1. Rota in Marian. Paroch. 3. Aprilis 1646. coram Reuerendissimo meo Decano, quæ iniustitia sententiæ non tollitur per fundamenta contracti à Principe Matrimonij: habet enim indultum Apostolicum sibi concessum retinendi hanc pensionem, non obstante matrimonio cum quacunque vxore sibi bene visa contrahendo, cuius indulti ius non eliditur per exceptionem conditionis in eo appositæ non seruata, per quam iubebatur, intra annum proximum, habitum alicuius regularis militiæ suscipere, quod tamen neque intra dictum terminum, neque intra alios sex menses ad quos fuit prorogatus adimpleuit, ita enim ipsa dubietas, an tempus suscipiendi habitum, à die concessi indulti, vel contracti matrimonij incipere debeat, ostendit Principi interim non auferendam esse manutentionem in quasi possessione exigendi dictam pensionem, in qua existeret, §. restituenda Inst. de interditi. Greg. dec. 461. n. 1.

2 Neque executio iam facta, quæ aliàs, ut in gradu restitutionis in integrum detur manutentio operari solet, hic effectum hunc producit; quia intelligenda est de executione facta ab homine, non verò

de executione, quæ venit ex dispositione iuris, & quam secum traxit sententia absolutoria, ut in puncto, sic distinguendo declarauit Rota coram bon. mem. Buratto dec. 604. num. 16. & 17. & prius fuit firmatum in Ferrarien. bonorum de Zaulus 26. Junij 1614. coram sanctissimo Domino nostro, & in Romana census 9. Nouembr. 1606. coram Penia, vn. de decisio Romana de Bombellis 13. Maij 1613. coram Cardinali Sacrato, in contrarium allegata nihil facit, quia loquitur in terminis executionis, factæ ab homine in vim sententiæ condemnatorie, nec petebatur ibi manutentio, neque causa restitutionis erat commissæ cum sic ilate manutentionis quod etiam responderet ad aliam decisionem ex aduerso allegatam; coram Cesar. de Grassi. dec. 10. de sent. & re iud. Quare Domini omnis pro parte Defens. Petri adductis, quæ iustitiam seu validitatem mini Petri adductis, quæ satis magnam etiam sententiæ concernunt, quæ satis magnam etiam pati difficultatem videntur, dum Auditor Cameræ neglecto rescripto cum clausula, non retardata solutione personis, &c. parte contradicente in petitorio pronunciauit: Domini respondendo ad dubium propositum censuerunt D. Principi esse dandum mandatum de manutenendo. Vtrique parte informante.

R. P. D. CELSO

Viterbien. Beneficiorum,

Lunæ 23. Iunij 1653.

Ad cap. 5. & 12. De pensionibus.

ARGVMENTVM.

DE resignatione nulla ob non publicationem, & quod eo casu collatio sit Sedi Apostolicæ reservata. Quod intelligendum sit ius non abdicari à resignante in fauorem, donec resignatarius beneficium adeptus fuerit. Publicationis cessitas non inducit conditionem suspensiuam, sed puram, attramen resolutum secundum resignationem non valere si prima admissa fuerit.

SVMMARIVM.

- 1 Collatio beneficiorum vacantium ob non publicationem est Sedi Apostolicæ reservata.
- 2 Excoisatio defectus publicationis resignationis non est attendenda quando impedimentum est tale ut remoueri non potuerit.
- 3 Resignatio facta in fauorem non abdicat ius resignantis si resignatarius non potuerit consequi beneficium resignatum, intellige vt numer. 4.
- 5 Si resignatio corrumpat ob non expressum verum valorem non abdicatur ius à resignante in fauorem.
- 6 Idem locum habet in quacunque resignatione talis defectu consensus.
- 7 Resignans in fauorem statim ubi Papa resignationem admisit, habetur pro moruo in illo beneficio.
- 8 Si resignans in fauorem decedat post admissam resignationem, beneficium non vacat per illius obitum.

- 9 Onus faciendæ publicationis non infert conditionem suspensivam, sed tantum resolutivam.
- 10 Renunciandi non datur regressus ad iura quibus renunciavit.
- 11 Consensus in parva data non reddit gratiam perfectam, sed requiritur consensus formalis.
- 12 Ex stylo hodierno consensus non extenditur nisi post gratiam perfectam.
- 13 Attestatio Officialium Cancellaria fidem facit.
- 14 Post primam resignationem admissam secunda non subsistit, quia iam ius abdicatum fuerat à resignante.
- 15 Possessio iniuri & clandestina non est manutenibilis.

DECISIO LXXXV.

Resignavit Petrus Paulus Guazzinus in fauorem Iacobi Paltonerij tria beneficia simplicia quæ ob non factam publicationem iuxta formam constitutionis fel. rec. Gregor. XIII. Fulvius Serantonius à Sanctissimo impetrauit, illorumque possessionem adeptus fuit. Quia verò idem Iacobus novam resignationem à Guazzino obtinuit & expeditis desuper literis possessionem eorundem beneficiorum accepit, orta fuit quæstio inter resignatarium & impetrantem super manutentione; vnde proposito dubio sub die 17. Februarii. præteriti responsum fuit ut videretur de bono iure quod hodie ad fauorem Fulvii fuit resolutum.

1 Ipse enim prouisus fuit de huiusmodi beneficiis uti vacantibus ob non publicationem resignationis quo casu illorum collatio spectat ad Sedem Apostolicam, ut disponit eadem constitutio Greg. XIII. in Bullar. nouo tom. 2. in ord. 85. & notat Paris. de resignat. lib. 11. quæst. 7. num. 34. & seqq. Garz. de benef. part. 11. cap. 3. num. 274. in fin. & seqq. Rot. coram Merlino decif. 422. n. 8. & in rec. dec. 359. n. 15. p. 4. tom. 3.

2 Defectus verò non secutæ publicationis non controuertitur, & allegatum impedimentum carcerationis non videtur releuare, cum resignatio emanauerit de mense Decembris 1650. & carcera- tio secuta fuerit 17. Maij 1651. & sic post quinque menses à die resignationis admisse per Sanctissimum & consensus præstiti per Resignantem, quo tempore commodè poterat publicationem procurare; imo & cum postea nullas adhibuerit diligentias, nec alia fecerit iuxta præscriptum eiusdem Constitutionis impedimentum non est habendum in consideratione, ut aduertit Paris. de resignat. lib. 11. quæst. 13. num. 109. & seqq. & firmavit Rota coram Merlino dec. 329. n. 15. & latius in Tridentina Parochialis 5. Decembris 1646. coram R. P. D. meo Cerro cum notatis per Add. ad Quarant. in Summ. Bullar. verbo Beneficiorum resignatorum publicatio vers. 3. limita fol. mibi 115. & per Barbof. de Iure Eccles. vni. lib. 3. part. 15. sub n. 193.

3 Non obstat quod resignatio facta in fauorem Paltonerij tanquam non sortita effectum, non abdicauerit ius à Resignante ut dixit Rota in Neapolitana Parochialis 15. Martij 1647. coram Eminentiss. Card. Orthobono, ex quo in huiusmodi resignationibus quæ ad fauorem certæ personæ fiunt, tacita semper inest conditio, quatenus beneficium perfectè acquiratur Resignatario; ita ut ante nec ius nec possessio abdicetur à Resignante, ut notat idem Paris. de resign. lib. 1. quæst. 3. n. 8. & 47. & quæst. 7. num. 9. & seqq. Rota in Lunen. Saranen. beneficij 4. Junij 1631. coram Coccino, penes Post. de manu. decif. 354. n. 5. & 6. ubi quod donec conditio purificetur & Decif. Rot. Rom.

Resignatario plenè & perfectè ius & possessio acquiratur, possessio remanet in pendenti penes Resignantem. & in rec. decif. 635. n. 8. & 9. part. 3. cum alijs in Imolen. beneficij 23. Junij 1645. coram Eminentissimo Card. Corrado.

Etenim prædicta procedunt quando resignatio non habuit effectum suum, vel ex defectu consensus partis, quia conditiones non fuerint impletæ, vel ex defectu consensus Papæ, quia narrata non fuerint iustificata, vel ex alio impedimento personali; tunc enim non potest dici quod queratur ius Resignatario, quodque Resignans habuerit animum dimittendi possessionem sine quo possessio nunquam amittitur; l. 3. §. non amittenda ff. de acq. poss. Rip. in cap. cum Ecclesia Sutrina n. 11. ante fin. de caus. poss. & propriet. Rot. coram Merlin. decif. 299. num. 9.

Provt de resignatione ob malam expressionem valoris quod non abdicet ius à resignante dixit Rot. decif. 417. num. 1. & d. cif. 419. num. 1. & 2. part. 1. diuers. Et de resignatione ob conditiones & pacta non seruata firmatum fuit in decif. 48. num. 8. & 9. & decif. 330. num. 3. & 4. coram Baratto in decif. 214. num. 3. coram Merlino. & in Valentina Parochialis 13. Ianuarij 1645. coram R. P. D. Cerro. † Et generaliter de resignatione nulla ex defectu consensus probat Garz. de benef. part. 11. c. 3. n. 277. & seqq. Rota in Vercellen. Canonatus coram Corduba apud eundem, ubi supra num. 278.

7 At in præsentī casu resignatio habuit effectum suum & cessauit ius resignantis illudque in Resignatarium translatum fuit eo ipso quod Papa resignationem admisit & gratiam prouisivam purè & simpliciter ei concessit, ut aduertit Marefc. var. resol. lib. 1. cap. § 1. num. 9. & 27. Boër. decif. 348. num. 4. vers. in contrarium & num. seq. Cassador. decif. 1. numero 1. de renunc. Merlin. decif. 3. eod. num. vers. nec anterior, & dictum fuit in Papien. Archiepresbyteratus 11. Maij 1648. coram R. P. D. Cerro, ubi quod resignans in fauorem alicuius resignatione admissa habetur pro mortuo iuxta consil. Paris. 93. num. 25. lib. 4. & decif. Caualeri. 104. num. 8. Et cum hac distinctione transiuit Rota in Tridentina Parochialis 15. Junij 1648. coram R. P. D. Bichio, ac in his terminis procedunt & intelligendæ veniunt decif. 175. n. 2. lib. 3. coram Puteo. decif. 92. eod. num. part. 1. rec. & dec. Crotonen. Parochialis 17. Decembris 1621. coram Vbaldo, aliæque plures quæ in contrarium fuerunt allegatæ.

8 Quod adeò verum est ut si interim admissa resignatione contingat resignantem decedere, beneficium non vacet per illius obitum. Rot. apud Garz. de benef. part. 2. cap. 1. num. 130. & part. 11. cap. 3. num. 305. & 307. & in rec. decif. 339. num. 15. part. 4. to. 3. ubi quod tali casu si resignatio non publicatur, beneficium vacat ob omisam publicationem, non autem per obitum resignantis, & in Legionen. Canonatus 25. Ianuarij & 27. Aprilis 1640. coram Reue. endissimo Tarraconen.

9 Nec onus faciendæ publicationis eiusque incertitudo efficit quod interim prouisio dicatur condicionalis, sed solum quod sit resolutibilis, quatenus publicatio non sequatur, ut ponderat Caldas consil. 31. sub num. 20. vers. item post acceptationem. Marefcor. var. resol. dist. lib. 1. capite § 1. numero 26. Lotter. de re benef. lib. 3. quæst. 21. numero 26. ubi notat quod constitutio Gregoriana resoluit simpliciter ius iam quesitum Resignatario, Paris. de resignat. lib. 11. quæst. 7. num. 34. 44. & seqq. Cassador. decif. 14. n. 6. super reg. & ita aperte firmatum fuit in d. Tridentina Parochia

Parochialis 15. Iunij 1648. coram R. P. D. meo Bichio.

- 10 Cum igitur à principio ius fuerit acquisitum Resignatario, illudque abdicatum à Resignante, si deinde ius Resignatarii resoluitur, non propterea ad Resignantem reuolat. Nam regula est satis trita quod renuncianti non datur regressus ad iura renunciata: 1. queritur, §. si venditor, ff. de adil. edict. Rota dec. 433. numero 10. part. 1. recent. & decif. 12. num. 3. part. 6.
- 11 Non obstat quod resignatio non dicatur perfecta nisi quando est præstitus formalis consensus in Camera vel Cancellaria, & extenditur à Notario, ut inquit Paris. de resignat. lib. 8. quest. 8. numero 40. & 43. Caputaq. decif. 217. num. 8. & 9. part. 1. cum relatis per Barbof. de iur. Eccles. lib. 3. cap. 15. num. 24. & per Add. ad Buratt. decif. 787. num. 3. & 4. Ita ut non releuet consensus qui præstatur in parua data quia ille non facit actum perfectum cum etiam post paruam datam res dicatur integra & resignans possit à resignatione recedere; idem Paris. lib. 1. quest. 12. n. 37. & 42. Gratian. discept. forens. cap. 191. n. 5. & seqq. Lotter. de re benef. lib. 3. quest. 16. num. 18. & 19. Rot. decisio. 458. per tot. lib. 3. part. 3. diuers.
- 12 Nam prædicta procedunt de stylo antiquo, sed postea inoleuit praxis quod non adicatur consensus à tergo supplicationis nisi ille fuerit prius extensus in Camera, ut aduertit Lotter. de re benef. lib. 3. quest. 16. num. 59. Barbof. de iur. Eccles. vniuers. lib. 3. cap. 15. num. 24. vers. 1. colligitur. Imò hodie ex nouissimo stylo idem consensus non recipitur nisi post signatam supplicationem, & post gratiam perfectam, qui consensus postea retrahitur ad diem supplicationis; Paris. lib. 1. quest. 12. n. 18. & seqq. Et de hoc stylo testantur quamplures practici & Officiales Datarie, quibus in hac materia standum esse firmavit Rota coram Seraphin. decif. 792. n. 3. Comitul. dec. 119. n. 5.
- 13 Quod autem de eo tempore, nempe de mense Decembris 1650. supplicatio iam esset signata constat ex annotatione parue date quæ nunquam apponitur nisi supplicationes prius manu Papæ signatæ fuerint ut deponunt iidem Officiales quorum fidem attenden. esse vltra deducta firmavit Rota coram Coccino decif. 88. n. 2. & in Affen. Coadiutoria 14. Februar. præter. coram Me.
- 14 Nec quidquam releuat secunda resignatio reportata per Iacobum ab eodem Guazzino de mense Iunij 1652. Quia cum prima perfecta fuerit & ipse abdicauerit à se omne ius, non habebat quid posset in Iacobum transferre. Rebuff. conf. 4. numero 5. & conf. 185. numero 6. Paris. de resignat. lib. 1. quest. 15. num. 16. & seqq. & faciunt adducta per Cassador. decif. 9. sub numero 1. vers. sed maior pars, de concess. præb.
- 15 Firmato bono iure Fuluij illi manutentio concedenda venit cum doceat de sua possessione capta sub die 2. Nouembris 1651. quæ in concursu alterius apprehensæ per Iacobum præferenda venit, cum ista sit posterior, & capta non citato Fuluij; ita ut dicatur clandestina & non manutenibilis. Rota coram san. mem. Greg. decif. 6. num. 3. in rec. decif. 139. num. 5. p. 7. & fuit dictum in Salernitana beneficij 1. Februar. 1651. coram Me.
- Et ita, &c. vtraque, &c.

R. P. D. DVNOZET
Decano,

IN CAUSA

Ferrariensi Pensionis,

Veneris 2. Martij 1646.

ARGVMENTVM.

Pensio semel translata potest iterum transferri vigore Indulti Pontificij continentis clausulas amplissimas, præsertim si concessum fuerit motu proprio Pontifici & in fauorem Nepotis vel alterius persone dilectæ. Gratia translationis pensionis non est odiosa, saltem odio irrationabili. Constitutio Urbani Octauij circa pensionum translationem locum non habet quando illi Papa derogare voluit.

SVMMA RIVM.

- 1 Aduersus sententiam in iudicatum translatam datur in integrum restitutio. Si de illius iudicio constat.
- 2 Pensio semel translata potest iterum transferri vigore Indulti.
- 3 Ex quibus verbis & clausulis colligitur mentem Summi Pontificis fuisse ut pensiones iam translatæ iterum transferri possint.
- 4 Clausula quod omnes defectus habeantur præpressis, quantum operetur in materia translationis pensionis repetitæ.
- 5 Militis Lauretani pensiones iam semel translatae iterum transferre possunt.
- 6 Concessionem factæ motu proprio Pontifici fandi & amplam recipiunt interpretationem, nisi agatur de Nepote Papæ.
- 7 Concessis difficultioribus & maioribus, minora concessa censi debent.
- 8 Gratia transferendi pensionem non est odiosa, saltem odio irrationabili.
- 9 Pensio translata est eadem cum prima, & si non nec subrogationem vnius persone in locum alterius num. 10.
- 10 Obseruata ad maiorem cautelam non sunt translatæ in consequentiam.
- 12 Constitutio Urbani III. super irrita pensionum translatione cessat ante declarationem Pontifici illi derogantis.

DECISIO LXXXVI.

Sixtus Felix. record. Papa V. concessit indulgentiam transferendi pensiones fauore illius referentis & referuandæ cuius indulgi vigore cum idem transulisset Eminent. Cardinalibus Montalto Iuniori & Vrsino pensionem quam habebat scolarum auri trium millium, sibi referuatam modum translatione præclaræ memoriæ Alexandri Ferrariensis Montalti super mensa Episcopali Ferrariensi Reuerend.